

Bijlage VMBO-KB
2021

tijdvak 2

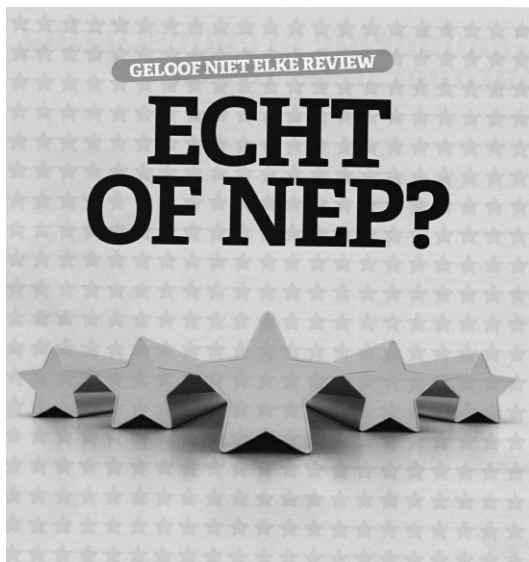
Nederlands CSE KB

Tekstboekje

Lees eerst de opdracht in het boekje Examen VMBO-KB. Zoek daarna de antwoorden op in tekst 1. Je hoeft de tekst dus niet eerst helemaal door te lezen. Let op: deze tekst bestaat uit vier bladzijden!

Tekst 1

Reviews

Reviews zijn goud waard. Niet alleen voor consumenten bij het kiezen van een product of dienst, maar ook voor bedrijven. Helaas zijn ze niet allemaal goudeerlijk. Nep is vaak lastig van echt te onderscheiden. Eén ding is zeker: juichende recensies zijn voor bedrijven heel belangrijk. Goed voor de verkoop en hoe vaker een review via Google te vinden is, hoe hoger het bedrijf eindigt in Googles zoekresultaten. De verleiding is dus groot om zoveel mogelijk positieve reviews op internet te krijgen. Als lezer kun je ervan uitgaan dat ze niet allemaal even eerlijk tot stand zijn gekomen.

Account

Er doen legio verhalen de ronde dat bedrijven en fabrikanten nep-reviews plaatsen om zichzelf te promoten of

de concurrent zwart te maken. De sites proberen dit soort reviews op diverse manieren te weren. Een manier om fraude te voorkomen is bijvoorbeeld het aanmaken van een account. Pas als je een account hebt aangemaakt, krijg je een link per e-mail waarmee je de review kunt plaatsen.

Echt gekocht?

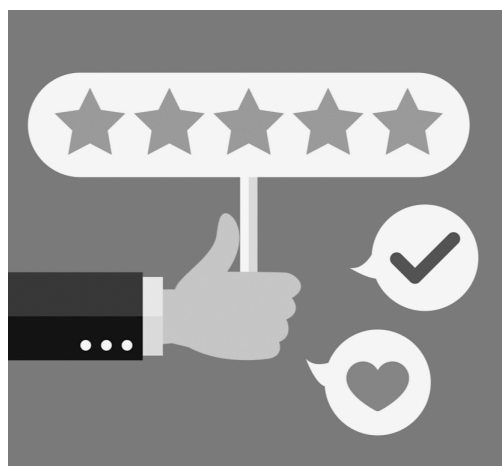
De meeste sites checken niet of je een product daadwerkelijk bij hen hebt gekocht. Bol.com geeft hiervoor als reden dat elke gebruiker iets moet kunnen beoordelen, niet alleen als het bij Bol.com is gekocht. Wehkamp zegt elke koop te controleren, maar de reviews over een waterkoker en een mixer die wij elders kochten, werden gewoon geplaatst. Volgens Wehkamp gaat het om een technische storing, maar die duurde dan wel erg lang ... Tweakers vertrouwt op het zelf-reinigend vermogen van haar – erg betrokken – community; een nep-review wordt volgens deze site direct door de lezers ontdekt. De andere sites zeggen alle reviews door te lezen of automatisch te checken. Daarbij wordt bijvoorbeeld gekeken of er niet in korte tijd veel reviews over hetzelfde product zijn geschreven. Dat kan namelijk duiden op een overactieve fabrikant.

Echt of nep?

Voor de lezer is het zo maar gissen welke waarde hij aan reviews moet hechten. Als iedereen op eigen initiatief een review kan schrijven zonder account, bevestigingslink of aankoopcheck, is het lastiger de review op waarde te schatten. Vooral als zo'n review is aangeleverd door een extern bedrijf dat hier geld aan verdient. De betrouwbaarheid van een review is ook in het geding als fabrikanten zelf reviews aanleveren. Zo plaatsen fabrikanten soms ook zelf reviews. Een lange type-aanduiding in een review van bijvoorbeeld een koelkast kan verdacht zijn, omdat een consument

die niet zo vermeldt. Fabrikanten vaak wel. Er is nog een manier waarop fabrikanten het oordeel van reviews kunnen beïnvloeden. Zij vragen bijvoorbeeld kopers van een product om een review te schrijven in ruil voor bijvoorbeeld verlengde garantie, korting of kans op een cadeau. Zoiets is niet verboden, maar lijkt op reclame en dat moet duidelijk zijn, anders is er sprake van misleiding. Dit is ook de boodschap van de **Autoriteit Consument en Markt (ACM)** die onlangs constateerde dat reviews te weinig transparant zijn en daarom heeft aangegeven welke regels op dit punt moeten worden nageleefd.

Tips

- Kijk goed naar de datum waarop de reviews geschreven / geplaatst zijn. Misschien is het product inmiddels wel veranderd. Dan zegt een oude review niet zoveel.
- Bekijk ook hoeveel mensen welk oordeel gaven.
- Als er met 'duimpjes' gewerkt wordt, kijk dan naar de aantallen. Het aantal duimpjes omhoog zegt alleen iets als je ook weet hoeveel duimpjes omlaag er zijn.
- Lees reviews op meer dan één site.
- Kom je dezelfde 'jubelreview' op meer plaatsen tegen? Dan zit er mogelijk een fabrikant achter.

Gelukkige winnaar!

En dan zijn er nog de **'testacties'**. Consumenten worden opgeroepen om een product te testen dat ze speciaal hiervoor ontvangen. Wehkamp, Kieskeurig en Tweakers doen dat, Bol.com als proef. Zo'n actie wordt vaak door een fabrikant geïnitieerd. Dit verklaart waarom een onbekend product veel reviews kan hebben en waarom dezelfde review

soms op verschillende websites staat. Reviewschrijvers worden bij sommige websites beloond. Coolblue, Wehkamp en Kieskeurig kiezen de beste review uit die, zo benadrukken ze, ook negatief mag zijn. Bol.com verloot cadeaubonnen onder recensenten. Weer geldt: sites moeten hier duidelijk over zijn.

Wat doen sites tegen misbruik?

	review alleen na bezoek/aankoop	account nodig	link via e-mail om review te plaatsen	controle IP-adres
bol.com		✓		✓
consumentenbond.nl		✓	✓	m
coolblue.nl			✓	nb
kieskeurig.nl	s		✓	
tweakers.net		✓	✓	m
wehkamp.nl		✓		nb

m = alleen na vermoeden van misbruik

s = controle op aankoop steekproefsgewijs

nb = niet bekend

Contact bij negatieve review

De ondervraagde sites ontkennen negatieve reviews te verwijderen. De ACM constateerde wel dat negatieve recensies soms later worden geplaatst. Een ondernemer krijgt dan eerst de gelegenheid contact op te nemen met de negatieve beoordelaar en het 'onderling op te lossen'. Dat een bedrijf of instantie contact met je op kan nemen, staat soms genoemd in de voorwaarden op het moment dat consumenten een review plaatsen. De vraag is echter of consumenten dat weten. Maar toch zullen niet veel sitebezoekers dat weten. Tweakers en Kieskeurig geven de gegevens van de reviewer alleen door na diens toestemming. De Consumentenbond draait het om:

de reviewer kan contact opnemen met de ondernemer als hij dat zelf wil.

Kritisch bekijken

Zelfs reviews die gebaseerd zijn op echte ervaringen moet je kritisch bekijken. Soms is een totaaloordeel op weinig recensies gebaseerd. De sites hanteren geen of een minimum van drie reviews. Een recensie van vlak na de koop zegt vaak weinig. Meestal ben je in het begin blij met je aankoop, maar sommige producten kun je pas goed beoordelen als je ze een tijdje gebruikt. Kieskeurig stuurt daarom na enkele maanden een verzoek om de review te updaten.

Een overzicht en de plussen en minnen op rij

bol.com

Reviews van: verkochte artikelen

Zo werkt aanmelden: account
aanmaken

Verplicht invullen: eendoordeel, titel,
tekst, aanbevelen of niet

Pluspunten: je kunt makkelijk een
ongepaste review melden

Minpunten: sorteren niet mogelijk,
reacties plaatsen kan niet

consumentenbond.nl

Reviews van: geteste, vergeleken
producten, ook financiële producten
en adviseurs

Zo werkt aanmelden: account
aanmaken; je krijgt een link

Verplicht invullen: aantal aspecten,
tekst, eendoordeel wordt berekend

Pluspunten: sorteren mogelijk

Minpunten: reactie plaatsen kan niet

coolblue.nl

Reviews van: verkochte artikelen

Zo werkt aanmelden: e-mailadres en
(profiel)naam invullen; je krijgt een
link voor plaatsing

Verplicht invullen: aantal aspecten,
tekst, aanraden of niet; eendoordeel
wordt berekend

Pluspunten: aangegeven is hoeveel
mensen de review (niet) nuttig
vinden, reacties mogelijk

Minpunten: ongepaste review melden
niet makkelijk

kieskeurig.nl

Reviews van: vergeleken producten;
ook webwinkels

Zo werkt aanmelden: e-mailadres en
(profiel)naam invullen; dan volgt link

Verplicht invullen: eendoordeel, titel,
tekst

Pluspunten: informatie over hoelang
iemand het product in bezit heeft

Minpunten: geen verdeling van de
oordelen, ongepaste review melden
niet makkelijk

tweakers.net

Reviews van: producten (vooral
elektronica), die je zelf kunt
toevoegen; ook webwinkels

Zo werkt aanmelden: account
aanmaken; je krijgt een link

Verplicht invullen: eendoordeel, tekst,
plus- en minpunten

Pluspunten: zeer uitgebreide reviews
en mogelijkheden

Minpunten: site is druk en
onoverzichtelijk

wehkamp.nl

Reviews van: verkochte artikelen

Zo werkt aanmelden: account
aanmaken

Verplicht invullen: eendoordeel, aantal
aspecten, titel, tekst, aanbevelen of
niet, profielnaam

Pluspunten: aangegeven hoeveel
mensen de review (niet) nuttig

vinden, reacties op reviews mogelijk

Minpunten: ongepaste review melden
niet makkelijk

Meer weten?

In de **Geldgids** staat een artikel over
reviews van hotelboekingsites. Het
artikel is gratis te downloaden op
geldgids.nu/hotelboekingsites.

*naar een artikel van Else Meijer, de
Consumentengids, juli/augustus 2017*

De atlas verandert

(1) Het gaat goed met de verkoop van atlassen. Van de onlangs uitgebrachte 'Bosatlas van het Nederlandse voetbal' zijn er alweer heel veel verkocht. Ook de 'Bosatlas van de Geschiedenis van Nederland' verkoopt erg goed. Je vraagt je af hoe het kan dat de papieren atlas onverminderd populair is, in een wereld waar iedereen een gratis digitale atlas in de smartphone onder handbereik heeft.

(2) De Bosatlas is echter nog altijd ontzettend populair. Wie heeft er geen Bosatlas in huis? Het eerste exemplaar kwam uit 1877 en was bestemd voor de Hogere Burgerschool (HBS). De atlas heette 'Bos' Schoolatlas der geheele aarde'. De naam van de auteur, de Groningse schoolmeester Pieter Roelf Bos, is sindsdien verbonden aan de atlas. Hij leverde het materiaal voor kaarten die met de hand werden gemaakt. Toen hij in 1902 overleed, was zijn atlas al aan de vijftiende druk toe.

(3) Tegenwoordig lijkt het werk van de moderne cartograaf, een maker van aardrijkskundige kaarten, helemaal niet meer op dat van beroemde voorgangers en pioniers op het gebied van kaarten maken. Kaartenmaker Tjeerd Tichelaar:

“Zestiende-eeuwse cartografen werden vooral gezien als artiesten. Zij brachten gebieden voor het eerst in kaart en maakten er prachtige kunstwerken van. Dat zou mij nooit lukken. De cartograaf van vandaag wordt niet zozeer beschouwd als kaartenmaker of kunstenaar, maar meer als informatiewetenschapper.”

(4) De Bosatlas kon voor scholen lang een succes blijven, omdat elke uitgave werd aangepast aan de ontwikkeling van het schoolvak aardrijkskunde. Volgens uitgever Peter Vroege is er nog een andere verklaring voor het succes. De uitgever hield altijd vast aan het motto dat sinds de negentiende eeuw werd gevoerd: “Onze schoolatlassen geven de essentie van het vak aardrijkskunde weer, niets meer en niets minder.”

(5) Tjeerd Tichelaar legt uit hoe dat in de praktijk gaat: “Ik gooi als kaartenmaker heel veel informatie weg, een kaart moet zo leeg mogelijk zijn, waardoor de structuren die ik wil laten zien meteen zichtbaar zijn. Het komt erop neer dat het belangrijk is om als een kind naar de werkelijkheid te kijken. Herinner je je de eerste keer dat je een atlas inkeek? Je wilde zien waar de grenzen van landen liepen en waar steden en bergen lagen. Verder niets. Dat is de leidende gedachte en dat gebruik ik als basis bij elke kaart die ik maak.”

(6) Het klinkt vreemd uit de mond van een kaartenmaker, maar meestal corresponderen de plattegronden in de Bosatlas niet met de werkelijkheid. Om een duidelijke kaart te

maken, moet geregeld worden afgeweken van de realiteit. Tjeerd Tichelaar: "In Zwitserland lopen rivieren en spoorbanen direct naast
80 elkaar, maar als je die okjp de kaart realistisch wilt intekenen, dan krijg je een wirwar van dunne lijntjes die door elkaar heen lopen. Als kaarten-
85 maker leg ik spoorbaan en rivier naast elkaar en maak ik ze veel breder dan ze in werkelijkheid zijn. Je past de omgeving dus aan, omdat je een duidelijke en overzichtelijke kaart wilt."

90 **(7)** In het 'papieren tijdperk' was er geen vuiltje aan de lucht voor de Bosatlas. Maar toen kwam de computer en daarna internet. Een regelrechte bedreiging voor de atlas,
95 zou je zeggen. Tichelaar kan het zich nog goed herinneren. "Eind jaren negentig zagen we de bui hangen bij onze uitgever. We voorspelden dat in 2010 vast niemand meer een
100 papieren atlas zou willen. De verrassing was groot toen door de jaren heen juist het tegendeel bleek. De Bosatlas lijkt wel populairder dan ooit."

105 **(8)** Tjeerd Tichelaar denkt intussen het mysterie van de populariteit te hebben ontdekt: "De meest gestelde vraag die ik krijg is hoe het kan dat we er nog zijn, nu iedereen via

110 Google Maps elke vierkante centimeter van de aarde gratis kan bekijken. Volgens mij zit het geheim in de oorspronkelijke gedachte, waarbij we de informatie op een kaart
115 terugbrengen tot de essentie.

Natuurlijk kun je bij Google Maps inzoomen op een kaart en zien welke plaatsen er allemaal liggen.

(9) Het grote nadeel van digitale
120 plattegronden is dat als je inzoomt, je ook meteen het overzicht kwijt bent. Bovendien krijg je alle informatie ongefilterd over je heen, waardoor het veel moeite kost om datgene
125 eruit te halen wat je nodig hebt. Als je de Bosatlas openslaat, heb je meteen een overzicht. In die zin is de atlas een oase van rust in een tijd dat we worden overspoeld met
130 informatie."

(10) Uitgever Peter Vroege voegt daaraan toe: "Onze atlassen richten zich vooral op het uitleggen van
135 kaarten. Het gaat dan om thema's als economie, energie, transport en ga zo maar door. Juist die populariteit heeft geleid tot uitbreiding van ons assortiment. Zo worden er met
140 regelmaat thema-atlassen uitgegeven en die doen het bijzonder goed. Wij spelen blijkbaar in op de steeds groter wordende behoefte."

naar een artikel van Imco Lanting, de Gelderlander, 6 april 2013

Ga verder op de volgende pagina.

IK OMARM KROM GROENTE EN FRUIT!

KLEINE PRUIMEN, GROTE COURGETTES
DOOR DE WARME ZOMER ZAL GROENTE EN
FRUIT ER NOG VAKER ANDERS UITZIEN
DAN WE GEWEND ZIJN.

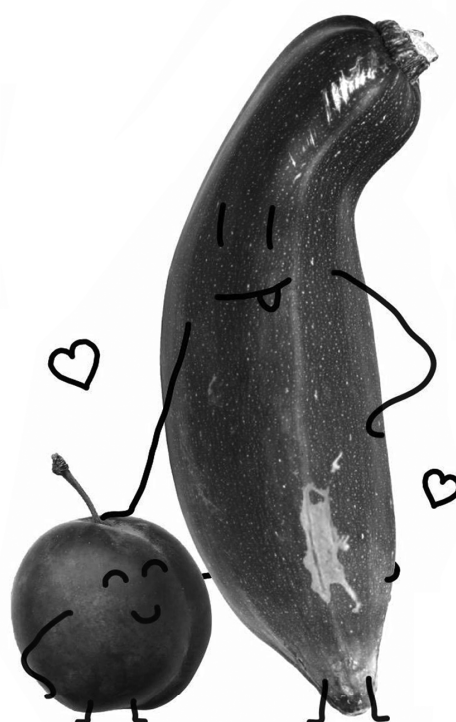
DIT LEKKERS VERSPILLEN OM HUN
UITERLIJK IS GÉÉN OPTIE.

IK OMARM KROM EN
WIL DEZE PRODUCTEN
GEWOON IN DE WINKEL
KUNNEN KOPEN.

JIJ OOK? DEEL DAN DIT BERICHT!

#IKOMARMKROM

WWW.KROMKOMMER.COM

KROM
KOMMER

naar een advertentie van Kromkommer

Kort truitje, wel of niet?

(1) Het is nog 's morgens vroeg als mijn veertienjarige dochter in haar jas aan tafel zit. Ze zegt dat ze haast heeft. Als ik vraag of ze toch even wil laten zien wat ze vandaag onder die jas aanheeft, rolt ze met haar ogen en zet haar meest dramatische stem op: "Hoezo? Ik moet zo weg." Ik trap er niet in. De vorige keer dat ze haar jas aan had, sloop ze de deur uit in een kort topje waar haar blote buik onderuit piepte. De jas gaat langzaam uit, en wat ik al had verwacht, ze heeft een te kort shirtje met blote schouders aan. Leuk, maar te kort, te strak en te bloot. Dus helaas, ze moet iets anders aantrekken. Of een hemdje eronder aandoen. Beide opties vindt ze be-lach-e-lijk. Hoe kan ik dat nou eisen? Snap ik überhaupt wel iets van mode? Uit protest gaat ze in een dikke wollen trui naar school. Dat het 25 graden is, boeit haar op dat moment niet.

(2) Mijn dochter heeft een geweldige kledingsmaak. Ze weet als geen ander de beste kledingstukken te scoren, combineert allerlei printen en kleuren. Ze ziet er elke dag en soms meerdere keren per dag ontzettend hip uit, want omkleden is een

standaard onderdeel van haar dagelijkse kledingritueel.

(3) Ik verbaas me soms over de kleding die meisjes en jongens naar school dragen. Zodra de temperatuur stijgt, worden alle laagjes kleding afgepeld tot slechts een klein stukje stof. Nou ben ik echt niet preuts en hoeft je echt niet volledig bedekt de straat op te gaan, maar als ik die stroom pubers op warme zomerse ochtenden zie lopen, lijkt het eerder alsof ze naar het strand gaan dan naar school.

(4) Een paar jaar geleden stuurde de rector van een scholengemeenschap een meisje naar huis, omdat zij in zijn ogen te schaars gekleed was. Zijn actie kreeg weinig bijval. Want was dit niet ouderwets? En hoezo bemoeide hij zich met wat leerlingen dragen? Pubers zoeken toch de grenzen op? Bovendien valt kleding onder de individuele vrijheid van expressie en dat moet je gewoon lekker zo laten. Ik snap die rector wel. Er is toch niks mis mee om kinderen te laten weten dat bepaalde dingen gewoon niet kunnen.

(5) In Nederland zijn de regels over hoe we ons moeten kleden al lang afgeschaft. Nu geldt meestal 'trek lekker aan wat je wilt'. Hoewel dat ook niet altijd helemaal opgaat, want we maken wél onderscheid tussen kleding die we dragen op ons werk en privé. Op kantoor loop je immers niet met een diep decolleté, op slippers of in hotpants. Niemand die daar vraagtekens bijzet, want we weten allemaal dat bij een zakelijke

omgeving zakelijke kleding past. En
privé op de camping vinden we het
75 normaal dat we een korte broek met
knalgele slippers dragen.

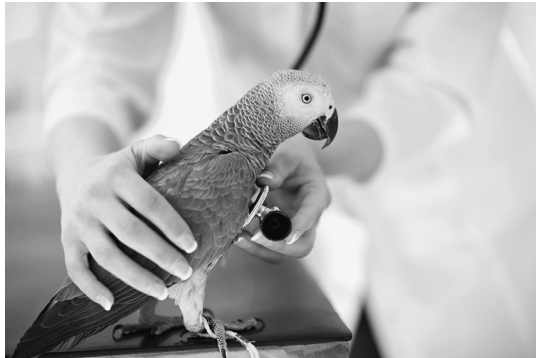
(6) Voor pubers is dit lastiger, want
school en privé lopen door elkaar.
Het gaat bij pubers om het individu:
80 ik kleed me hoe ik wil, dus ik besta.
Ze weten niet eens dat er op hun
school kledingvoorschriften zijn waar
ze zich aan moeten houden. Bij ons
thuis zijn er ook kledingvoorschriften:
85 op schooldagen gaat alles wat te
kort, te strak of te bloot is, weer terug
de kast in.

(7) Mijn pubers vinden mijn bemoei-
zucht maar stom. De oudste is
90 sowieso wat behoudender in zijn
kleding, dus die hoef ik niet terug te
fluiten. Mijn dochter vindt die kleding-
regels onzin. Ze betoogt dat voor
pubers kleding de manier is om te
95 laten zien wie je bent of om een

boodschap over te brengen. Ik
probeer haar uit te leggen dat kleding
ook effect heeft op anderen. Of het
nu een korte rok is, dikke trui, hoodie
100 of een te grote spijkerbroek die van
je kont afzakt, dat wat je aanhebt
brengt bij de ander iets teweeg. Dat
kan afkeer zijn, maar ook opwindning.
(8) Toch zit mijn dochter vast aan de
105 dresscode-politie. Het is lastig om
kledingregels op te stellen, omdat het
zich allemaal afspeelt in de gevoels-
sfeer, zowel voor mijn puber als voor
mij. Ik wil haar vrij laten om haar
110 kledingkeuzes zelf te maken, maar
probeer ook om daar enige richtlijnen
in aan te brengen. En dus is er een
vuistregel: als ik het voor de gelegen-
heid te kort, bloot en/of strak vind,
115 dan gaat het uit. Kinderachtig?
Misschien. Ze weet nu in ieder geval
dat ze niet in bikinitop en ultrakort
broekje naar haar werk kan gaan.

*naar een artikel van Saskia Smith,
van de website 'tis hier geen hotel'*

Een vogel van een kwart miljoen?

(1) Vogels uit de hele wereld liggen bij Tony Oranje in Zelhem op de behandeltafel. Waarom? Wat is zijn geheim? “Nee, Dopey hoeft niet te 5 blijven”, zegt vogelbezitter Nico Davelaar. De 17-jarige grijze roodstaart is zojuist onderzocht en kan met zijn baasje Nico terug naar huis in Zwolle. “Het ging alleen om 10 een bloedonderzoek”, zegt hij. “Ik wil binnenkort een tweede roodstaart, zodat Dopey wat gezelschap heeft. Daarom deze check. Dan weet ik zeker dat Dopey gezond is.”

(2) Vogeldokter Tony Oranje zit ondertussen alweer aan de telefoon in zijn praktijk in het Achterhoekse Zelhem. Het is iemand uit Engeland. Zijn boomvalk is ziek. In perfect 20 Engels geeft hij instructies wat wel en niet te doen. Er volgen nog enkele telefonische consulten, waarna hij poolshoogte neemt bij de gevleugelde patiëntjes in de 25 ziekenboeg. Het gaat onder meer om een papegaai met hormonale problemen, enkele zangvogels met een leverziekte en een duif van tienduizenden euro's met een 30 longziekte. “Dat is nog goedkoop hoor”, zegt Oranje. “De duurste postduif die ik ooit behandelde was

250.000 euro waard en kwam uit België.”

35 **(3)** In Nederland is zijn vogelpraktijk uit de verzekering gezet. “Toen ze ontdekten dat we in onze praktijk vogels behandelden die bij elkaar miljoenen waard bleken te zijn, 40 moest ik op zoek naar een andere verzekeraar. Gelukkig vond ik die in Londen. We kunnen dus niet failliet gaan, mocht er eens iets verkeerd gaan bij een dier.” Nog nooit heeft 45 iemand een beroep hoeven doen op die verzekering.

(4) Oranje staat wereldwijd bekend als een zeer bekwaam vogelarts. Hij opereert roofvogels met gebroken 50 vleugels of poten, weet alles over ziekmakende schimmels en hoe vogels verlost kunnen worden van schadelijke parasieten en bacteriën. Topkwekers uit Azië zijn kind aan 55 huis in Zelhem, net als vogel-liefhebbers uit het Midden-Oosten, waaronder Qatar. “Daar houden ze vooral roofvogels, zoals valken. Ze gaan ermee op jacht en tegelijkertijd 60 is het een statussymbool.”

(5) Ook uit alle windstreken van Europa weten vogelhouders met hun patiëntjes de weg naar Zelhem te vinden. En dan gaat het niet alleen 65 om de 'goudhaantjes' onder de vogels, maar ook om de dood-normale kanariekwaker van de plaatselijke vogelvereniging. Wat is zijn geheim? Hij trekt zijn wenk- 70 brauwen op en zegt: “Ik denk dat het mijn passie is. Ik ben dag en nacht met vogels bezig, maar heb nooit stress. Het is mijn hobby en het

75 maakt me gelukkig. En dat voelen en merken mensen misschien.”

(6) Oranje krijgt niet alleen vogels variërend van toekan tot kanarie en grasparkiet tot oehoe op zijn behandeltafel in Zelhem, maar vliegt 80 zelf ook de wereld rond. Hij geeft lezingen en seminars. Daarnaast werkt hij ook mee aan een project waarbij in China vogelartsen worden opgeleid. “In Azië zijn vogels veel 85 belangrijker dan in Europa. Ze zijn onderdeel van de cultuur.” De vogelarts groeide zelf op in die cultuur. Zijn jeugd bracht hij door in India en Nepal, waar hij als kleuter al 90 kromsnavels en zangvogels hield. Later leerde hij veel van de bekende Amerikaanse vogeldeskundige Bob Fleming, met wie hij veelvuldig de natuur in trok.

95 (7) Na zijn studie diergeneeskunde in Utrecht werkte hij enige tijd in Engeland als dierenarts. Toen hij terug was in Nederland, richtte hij

zich bij de Dierenartsenpraktijk 100 Zelhem steeds meer op vogels. Bovendien ontwikkelde hij met een team van deskundigen vogelmedicijnen, waarvan er nu enkele wettelijk zijn geregistreerd. Vanwege 105 het succes is de praktijk afgelopen week verhuisd naar een nieuw gebouw, eveneens in Zelhem. Daar is meer ruimte en beschikt Oranje over een quarantainezaal, behandelkamer en een röntgenafdeling. 110 (8) In het spiksplinternieuwe laboratorium worden kweekjes gezet en wordt onderzoek gedaan naar de lever van een onlangs overleden 115 postduifkampioen, omdat de eigenaar graag de doodsoorzaak wil weten. Oranje houdt, net als in zijn jeugd, thuis ook nog steeds vogels. Elke ochtend als hij om zes uur 120 opstaat, gaat hij eerst even de vogels verzorgen. Net als elke andere vogelliefhebber.

naar een artikel van Willemien Weerman, de Gelderlander, 6 mei 2017

De teksten die voor dit examen gebruikt zijn, zijn bewerkt om ze geschikt te maken voor het examen. Dit is gebeurd met respect voor de opvattingen van de auteur(s). Wie kennis wil nemen van de oorspronkelijke tekst(en), raadplege de vermelde bronnen. Het College voor Toetsen en Examens is verantwoordelijk voor vorm en inhoud van dit examen.